

Handläggare: Eija Ghamsary
Telefon: 08-508 03 000

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Remiss om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lämnar svar på remiss i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Maria Häggblom

Margareta Ericsson

Stadsdelsdirektör

Avdelningschef, äldre och
funktionshinder

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen lämnar svar på Kommunstyrelsens remiss om Socialnämndens förslag till förtydliganden av vissa regler avseende ersättning och kvalitetskrav i valfrihetssystemet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Socialnämnden föreslår bl.a. att avgift för mat på daglig verksamhet tas bort och att utföraren ska få rätt att ta ut skälig pris för maten. Socialnämnden föreslår till Kommunstyrelsen att få i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar för avtalsregler vid upphandling av LSS-verksamheter enligt LOV och LOU. Stadsdelsförvaltningen ser positivt på förtydliganden.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom avdelningen för strategiska staben i samarbete med avdelningen för äldre och funktionshinder.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat remissen till samtliga stadsdelsnämnder och SKL om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Remisstiden sträcker sig till den 1 december 2012.

Socialnämnden beslutade den 17 april 2012 att godkänna socialförvaltningens tjänsteutlåtande om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Därutöver föreslog socialnämnden att kommunstyrelsen överlämnar till kommunfullmäktige för beslut att socialnämnden får i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar för vissa gemensamma avtalsregler vid upphandling av LSS-verksamheter enligt LOV och LOU samt för egenregi, och att avgift för kost vid daglig verksamhet tas bort samt att utförarens pris för lunch vid daglig verksamhet regleras i avtal med staden.

Behov av förtydligande kring frågor om konkurrensneutralitet

Från och med den 1 september 2009 tillämpas lagen om valfrihetssystem (LOV) för upphandling av enskilt drivna verksamheter inom boende och daglig verksamhet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Den enskildes valfrihet omfattar samtliga LSS-verksamheter inom enskilt driven verksamhet, entreprenadverksamhet samt egen regi.

Anvisningar för upphandlingar av dessa verksamheter beslutades av kommunfullmäktige september 2009. Enligt anvisningar är det väsentligt att priser och andra förutsättningar för utförarna är densamma i stadens entreprenadupphandlingar enligt LOU och för att bli godkänd enligt LOV som för stadens regi, för att få ett konkurrensneutralt valfrihetssystem. De pengnivåer som kommunfullmäktige har beslutat om gäller i alla verksamheter oavsett driftsform och upphandlingsform.

Den första upphandlingen enligt LOV genomfördes hösten 2009 med avtalsstart 1 januari 2010. Därefter har ytterligare sju upphandlingar genomförts av boende och daglig verksamhet. Under samma tid har ett antal LOU-avtal tecknats i samband med konkurrensutsättning av stadsdelsnämndernas egen regi.

Branschrådet för utförare av enskild regi, som har tecknat LOV-avtal med staden, stadsledningskontoret och socialförvaltningen har uppmärksammat på ett antal frågor som rör konkurrensneutralitet och som behöver förtydligas.

Socialförvaltningen konstaterar att det på en del punkter behöver förtydligas vad som gäller i vissa ersättningsfrågor och kvalitetskrav för att valfrihetssystemet ska bli så konkurrensneutralt som möjligt. Därtill behöver några tillägg göras i avtalet.

Socialförvaltningen har sett över vilka regler som behöver förtydligas och följas inom alla regiformer i valfrihetssystemet för LSS- verksamheter och att vissa tillägg behöver också göras i avtal och förfrågningsunderlag.

Socialförvaltningens förslag till tillägg och förtydliganden

Socialförvaltningen föreslår att särskilda tillämpningsanvisningar ska tas fram som tydliggör de i ärendet redovisade regler och det avtalsinnehåll som är gemensamt vid upphandling enligt LOV och LOU. Reglerna och avtalsinnehållet ska också gälla egen regi.

Socialförvaltningen konstaterar att de entreprenadavtal som stadsdelsnämnderna tecknat enligt LOU har olika innehåll och olika avtalstider. Det är därför inte möjligt att de föreslagna ändringarna kan få omedelbar effekt för alla LOU- avtal. I vissa avtal kan det finnas en omförhandlingsklausul som gör det möjligt att fasa in den nya avtalstexten. I andra fall får förändringarna träda i kraft i samband med nya upphandlingar.

- *Uppsägning av plats/tomgångsersättning:* Utförare av boende och daglig verksamhet, oavsett regiform, erhåller ersättning med följande tillägg (kursiverat) 75 % av beviljad ersättningsnivå, *från den dag platsen sägs upp fram till att en plats tas i anspråk*, dock maximalt under 30 dagar. För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning.

Förtydligandet förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

- *Öppettider daglig verksamhet:* Socialförvaltningen föreslår följande tillägg till de regler om öppettider som gäller i förfrågningsunderlag från och med 1 januari 2012, tillägget kursiverat:

”Utföraren ska kunna erbjuda den enskilde daglig verksamhet 8 timmar per dag vid heltid, *mellan kl. 08.00 – 16.00 och vid behov mellan kl. 07.00 – 17.00*. Den dagliga verksamheten ska ha öppet alla vardagar under hela året, undantaget två vardagar, en på våren och en på hösten, för personalens planering av verksamheten. Utbildningen, konferenser, personalmöten och semester får inte påverka verksamhetens kvalitet och öppettider.”

Tillägget förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

- *Momskompensation:* Socialförvaltningen föreslår att andra kommuner inte erhåller momskompensation. Vid fakturering ska 5,4 % dras av från den debiterade totalsumman.
- *Kostnad för mat – daglig verksamhet:* Socialförvaltningen föreslår, efter samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning, följande konstruktion för kost vid daglig verksamhet:
 - Avgiften för den enskilde, 26 kr/dag tas bort
 - Utföraren ska, enligt avtal, fortsatt vara skyldig att erbjuda lunch till de deltagare som så önskar. Detta gäller framförallt den traditionella dagliga verksamheten, där det finns deltagare som inte själva kan ombesörja sin egen lunch
 - Utföraren har rätt att ta ut ett skäligt pris av de deltagare som begärt att bli serverade lunch. Priset för lunch ska regleras genom avtal med staden
 - Som en konsekvens av föreslagna förändringar bör ersättningen till utförare av daglig verksamhet ses över. I dag ingår ersättning för lunch i nivåersättningen

Ny konstruktion för kost vid daglig verksamhet förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

- *Ersättning – korttidshem för barn, ungdomar och vuxna:* Socialförvaltningen föreslår att följande reviderade text i LOV- avtalen under rubrik ”Bokning/avbokning av korttidsvistelse” beaktas vid upphandlingar enligt LOV och LOU samt i egen regi:

”Närmast anhörig/god man bokar vistelse hos utföraren i enlighet med den omfattning som anges i beställningen. Om plats endast utnyttjas del av dygn debiteras **halv** dygnskostnad. Utföraren ska omgående meddela beställaren om en boende avlidit. Dödsdagen räknas om uppsägningsdag. Ersättning utgår med 75 % av beviljad ersättningsnivå, *från det att platsen sägs upp till att en plats tas i anspråk*, dock maximalt under 30 dagar.”

Reviderad text förs in i avtal och förfrågningsunderlag.

- *Lokalschablon:* Socialförvaltningen föreslår att en djupare analys för att klarlägga omfattningen av verksamheter som inte har lokalkostnader samt vilka

kostnadsmässiga konsekvenser detta får för staden. I analysen måste också klarläggas hur eventuella åtgärder kan hanteras i resurssystemet.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har tagit del av remissen och välkomnar föreslagna förtydliganden och tillägg i valfrihetssystemet vid upphandling av LSS verksamheter enligt LOV och LOU.

Förtydligandet av uppsägning av plats/tomgångsersättning för boende och daglig verksamhet oavsett regiform är bra för att få en enhetlig syn på när platsen anses vara uppsagd och under vilken period en annan ersättningsnivå ska betalas.

Tillägget om utökning av öppettider på daglig verksamhet (från 08.00 -16.00 till kl.07-17.00) samt utökning av tid för deltagaren från 7 till 8 timmar per dag vid heltid är bra vilket medför större valfrihet för den enskilde.

Ur konkurrensneutralitetssynpunkt är det viktigt att andra kommuner som blir godkända som utförare enligt valfrihetssystemet får samma regler som andra och därmed inte ges moms-kompensation. Nuvarande systemet ger överkompensation till dessa kommuner i jämförelse med egen regi och enskilda verksamhet.

Förslaget att kommunens avgift för mat (26 kr/dag) på daglig verksamhet ska tas bort och att utföraren ska få rätt att ta ut skäligt pris för maten av de deltagare som begär att bli serverad lunch, medför minskat administrativt arbete för kommunen.

Förtydligandet av ersättning på korttidshem för barn, ungdomar och vuxna vid dödsfall är viktigt för att få enhetlig syn på hur ersättningsdagar räknas fram.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar förslaget att en djupare analys ska genomföras för att klarlägga omfattningen av verksamheter som inte har lokalkostnader samt vilka kostnadsmässiga konsekvenser detta får för staden och hur eventuella åtgärder kan hanteras i resursfördelningssystemet.

Bilagor

1. Socialnämndens protokoll från den 2012-04-17
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.

Remiss om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Box 4066, 163 04 Spånga. Fagerstagatan 15
Telefon 08-508 03 000